

gent:

Admos

ADVIESRAAD

MONDIALE
SOLIDARITEIT

Memorandum 2025-2030 Adviesraad Mondiale Solidariteit

INHOUD

Inleiding		3
Kernthema 1:	Eerlijke handel	4
Kernthema 2:	Mensenrechten	12
Kernthema 3:	Dekolonisering	16
Kernthema 4:	Mondiaal burgerschap, participatie en ondersteuning vanuit de Stad	24

met medewerking van de Stad Gent

illustraties: Adobe Stock, layout: Bold & pepper

Inleiding

Dit Memorandum **vertrekt vanuit een analyse** van het vorige Memorandum (2018) en de beleidsnota Internationale Solidariteit (2020) van de toenmalige Schepenen van Milieu, Klimaat, Wonen en Noord-Zuid Tine Heyse. Op basis van deze analyse wordt verder gebouwd op wat binnen de uitvoering van de beleidsnota effectief door het kabinet en haar partners werd gerealiseerd.

Een aantal **overkoepelende principes** dienen hierbij als leidraad, zoals het streven naar een samenleving binnen de Stad Gent waarbij rechtvaardigheid, solidariteit en reciprociteit centraal staan. De Sustainable Development Goals, de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen van de Agenda 2030 voor Duurzame Ontwikkeling van de Verenigde Naties, kunnen nog steeds als **overkoepelend kader** worden gebruikt. De **SDGs** zullen echter niet als afzonderlijk aandachtspunt van het Memorandum behouden blijven; ze moeten wel **meer geconcretiseerd worden** in het Gentse beleid.

Net als in het vorige Memorandum zal gewerkt worden met een aantal **speerpunten**, waarbinnen concrete actiepunten geformuleerd worden. De focus ligt op de drie **kernthema's** waarover we de afgelopen jaren als adviesraad voornamelijk hebben gewerkt, namelijk **eerlijke handel, mensenrechten en dekolonisering**.

Een vierde speerpunt kan hieraan worden toegevoegd, dat niet een inhoudelijk thema op zich is, maar eerder als methodiek kan worden beschouwd en dat alle acties omhelst die te maken met **mondiaal burgerschap en participatie**. Deze hebben tot doel de Gentse bevolking te sensibiliseren rond het thema mondiale solidariteit en beogen een betere participatie en inspraak van burgers en adviesraden. Tot dit vierde speerpunt behoren ook de **ondersteunende stadsdiensten en infrastructuur** die noodzakelijk zijn om de werking mogelijk te maken van de Adviesraad en de deelnemende middenveldorganisaties die actief zijn op het vlak van mondiale solidariteit in Gent (vergaderzalen, Team mondiale solidariteit, subsidies etc.).

KERNTHEMA 1:

Eerlijke handel

Inleiding en historiek

De promotie en implementatie van eerlijke handel in het stedelijk beleid was een van onze speerpunten in het **Memorandum van 2018**. We kijken tevreden terug naar de voorbije periode waarin de Stad Gent alweer een trekkersrol heeft gespeeld op dit vlak.

Gent was en is de (ook fysieke) bakermat van de **Vlaamse fairtrade-beweging**. Tot op vandaag hebben Oxfam Wereldwinkels en Oxfam Fair Trade steeds hun nationaal secretariaat en distributie in Gent gevestigd en van hieruit verder uitgedragen.

Niet alleen bleef de Stad Gent alle titelcriteria van "FairTradeGemeente" in de praktijk brengen, de Stad Gent werd in 2019 verkozen tot 'Eerlijkste stad van Vlaanderen' en was ook de eerste stad die de titel "**Europese fairtradehoofdstad**" mocht dragen in 2020. We mogen daar vanuit het middenveld en in samenwerking met de stad fier op zijn. In die periode zijn ook de principes van het duurzame aankoopbeleid van de Stad Gent als leidraad gebruikt voor een aankoopgids van het VVSG die door vele anderen is overgenomen.

Gent blijft ondertussen ook een **aankoopbeleid** voeren waar in eerlijke handel een belangrijk component is als onderdeel van een breder duurzaam concept.

Ook de rol en de verdere uitbouw van **Gent Fair Trade** is een mooie realisatie: de organisatie van de Fair Fashion Fests is iets waarop we samen terecht tevreden terugkijken, de ondersteuning tijdens de week van de Fairtrade, het opzetten van een website met fairtrade parcours en diverse duurzame aankooppunten in de stad zijn positieve realisaties binnen deze constructie.

Stand van zaken vandaag en aanbevelingen

Zowel het **duurzaam aankoopbeleid** "de Stad Gent koopt alleen nog eerlijk en dit vanaf 2024" als het **convenant rond Gent Fair Trade** zijn dus twee speerpunten binnen deze component die duidelijk verdergezet moeten worden in de komende periode.

We wensen ook **enkele elementen die niet of niet altijd gerealiseerd zijn** weer in herinnering brengen en **aan te vullen met concrete doelstellingen** die de impact van eerlijke handel in het beleid en in de transitie naar meer eerlijke handelsrelaties groter en ook zichtbaarder maken.

1. We moeten samen nadenken over hoe de stad **meer en beter kan communiceren** over hun beleid rond eerlijke handel. De Gentenaar mag hier fier op zijn, maar weet vaak niet hoe de stad diens verzuchtingen naar een rechtvaardiger en duurzamer wereld mee gestalte probeert te geven en te ondersteunen. Daarop mag ingezet worden om het draagvlak van dit beleid verder te vergoten.
In 2025 zal de Stad Gent 20 jaar de titel 'Fair Trade Gemeente' dragen. Dit is een uitgelezen moment om dit beleid in de kijker te zetten.
2. Tegelijk is het streven naar dit model nooit afdoende gerealiseerd: telkens opnieuw moeten mensen, instellingen, bedrijven overtuigd worden stappen te zetten. Ter opvolging van de activiteiten en vormingen rond vredes- en wereldeducatie die zijn weggevallen door het sluiten van het Vredeshuis moet Stad Gent blijven inzetten op het faciliteren van **educatieve activiteiten rond eerlijke wereldhandel**, vooral gericht op scholen en het verenigingsleven. Uit onderzoek van Enabel (2022) blijkt namelijk dat bekendheid van het fairtrade-concept afneemt bij jongeren.

“ We moeten samen nadenken over hoe de stad meer en beter kan communiceren over hun beleid rond eerlijke handel.

“ In 2025 zal de Stad Gent 20 jaar de titel 'Fair Trade Gemeente' dragen. Dit is een uitgelezen moment om dit beleid in de kijker te zetten.

In het bijzonder het eigen **stedelijke onderwijsnet** kan hier (opnieuw) als speerpunt worden ingezet om dit uit te bouwen, samen met het middenveld, maar ook andere overheden en de bedrijfswereld kunnen hier partners in zijn. Een uitbreiding van het convenant rond Gent Fair Trade kan hierin een optie zijn.

Ook de kennisopbouw binnen de **stadsdiensten** in de opleidingstrajecten van de ambtenaren kan (en moet) een versnelling hoger schakelen en beter worden uitgewerkt, maar hiervoor dienen de nodige middelen te worden voorzien.

3. Alle entiteiten van de **Groep Gent** moeten het aankoopbeleid van de Stad Gent overnemen. Een uitbreiding van entiteiten waar de criteria van het duurzame aankoopbeleid van de Stad Gent gelden, en dat van eerlijke handel in het bijzonder, dringt zich op. Op deze wijze wordt de impact veel groter maar wordt ook meer duidelijkheid en consequentie waargemaakt. Een uitbreiding naar de entiteiten waar de stad een belangrijke inbreng heeft zoals Groep Gent, OCMW, SOGent, Farys, de haven e.a. is een belangrijk speerpunt voor de komende legislatuur, die solidair en juridisch hard moeten gemaakt worden. Ook **de aanbestedingen voor catering aan derden binnen de stadsdiensten** moet aan dezelfde criteria voldoen. Voor vele burgers is dat, ondanks het feit dat er vaak andere concessiehouders zijn, allemaal overheid. Het gaat niet op dat de ene deze regels wel toepast en de andere niet, ook al omdat de reglementering dat toelaat. Een overheid die het goede voorbeeld wil geven in deze, moet dit consequent doen. Uitzonderingen moeten echt uitzonderingen blijven, die enkel gelden als de goede werking in het gedrang zou komen.

Er moeten identieke criteria komen qua verbruik en gebruik van fairtrade in **alle stedelijke accommodaties**. Vele organisaties maken op vaste of losse wijze gebruik van overheidslocaties. Vaak worden die functies zelfs uitbesteed aan derden. Ook hier zouden, bij het gebruik van goederen, dezelfde principes moeten gelden als bij een centraal aankoopbeleid. Laten we samen en in overleg nadenken en speerprojecten op touw zetten waar we dit reeds waarmaken om dit de komende jaren te implementeren en te faciliteren, dit zowel voor organisaties die gebruik (vast en occasioneel) maken van de stedelijke accommodatie als voor aanbestedingen voor horecafuncties binnen dit soort locaties.

4. De **“Gentse feesten Fairtrade”** was een slogan en voorstel van ons vorige Memorandum dat een traject impliceert waar een hoogtepunt werd nagestreefd. Dit is nog niet gehaald. Het betreft het fairtrade maken van alle evenementen en festiviteiten waar de Stad Gent mee organiseert of mee in participeert. Ondertussen is onder impuls van het middenveld wel een ‘Fairtrade-feestenplein’-label (of FAIRTRADE-EVENT) ontworpen dat de criteria vastlegt. In 2023 voldeden 3 feestevenementen reeds aan de criteria, en die communiceren hierover. Vele organisatoren staan hiervoor open en de Stad Gent kan dit een steun in de rug geven door overleg en door deze criteria bekend te maken én te faciliteren. De ambitie moet zijn om minstens 3 festivals of evenementen per jaar extra te labelen.

We willen alle evenementen en festiviteiten waar de Stad Gent mee organiseert of mee in participeert fairtrade maken

In 2023 voldeden 3 feestevenementen reeds aan de criteria. De ambitie moet zijn om minstens 3 festivals of evenementen per jaar extra te labelen.

5. De **zesmaandelijkse rapportering van het aankoopbeleid aan AdMoS** (met ook overzicht van bestekken waar duurzame criteria niet haalbaar bleken) is dode letter gebleven, maar zou nu toch in werking moeten treden om ook de vorige punten te helpen opvolgen en naar een hoger niveau te tillen. Monitoring en opvolging van de ambities (via criteria in bestekken) en de impact (via effectief geleverde producten) is zeer belangrijk, alsook transparante communicatie hieromtrent.
6. Het traject dat de stad de voorbije jaren liep rond **duurzame werkkledij** toonde mooie resultaten, en zette de stad internationaal in de kijker (o.a. via EU Cities for Fair and Ethical Trade Award). Tegelijk moeten we vaststellen dat duurzaamheid in de textielsector een deuk kreeg o.w.v. de globale crises, en zo naar de achtergrond verdrongen wordt. Eerlijk textiel aankopen -via duurzaam aankoopbeleid- als stad en lokale ondernemers ondersteunen -via Gent Fair Trade- blijft een belangrijk aandachtspunt.
7. De **uitbreiding naar ICT als prioritair productsegment** binnen het beleid rond eerlijke handel, naast voeding, textiel en natuursteen, wordt positief beoordeeld. Ook hierin zijn al mooie stappen gezet. Samen met Electronics Watch en District09 worden verdere stappen gezet zodat er bij aankoop van alle elektronica door de stad rekening wordt gehouden met de principes van Fairtrade en circulaire economie. De **opgedane ervaring moet ontsloten worden naar andere grote aankopers en lokale ondernemers**.

8. **Komaf Koffie**, een opleidingsproject voor anderstalige nieuwkomers als barista in een context van catering volgens de criteria van duurzame en eerlijke handel, moet behouden blijven. Dit is een zeer mooi voorbeeld van samenwerking tussen diverse partners en instellingen rond deze gezamenlijke doelstellingen. De verbintenissen van de Stad Gent hierin moeten minstens worden verdergezet.
9. Op dit moment wordt **HRDD-wetgeving** voorbereid op Europees niveau. Deze wetgeving zal grote ondernemingen ertoe dwingen om mogelijke negatieve impact op mensenrechten en het milieu in hun toeleveringsketen in kaart te brengen en de nodige maatregelen te nemen om een negatieve impact te voorkomen. De Stad Gent moet een **voortrekker zijn bij de implementatie van deze wetgeving**, zowel op vlak van implementatie van deze wetgeving in de eigen werking, als op vlak van ondersteuning van de Gentse ondernemers om deze te implementeren.
10. **Chocolade als bijkomend speerproduct** voor de Stad Gent
Beyond Chocolate: 2025 is het jaar dat alle Belgische chocolade een duurzaamheidslabel zou moeten hebben. Dit is een tussenstap naar 2030 waar alle cacao producenten die leveren aan Belgische chocolademerken of chocolademakers die in België verkopen, een leefbaar inkomen moeten hebben en er een alternatief moet zijn voor

“ Opleidingsprojecten volgens de criteria van duurzame en eerlijke handel zoals Komaf Koffie moeten zeker behouden blijven.

“

We werken samen aan de doelstelling dat in 2030 zeker in Gent alle Gentse chocolade fairtrade is.

de ontbossing. We bekijken samen welke rol de Stad Gent kan spelen binnen aanbestedingen, partnerschap met een cacao producent en overleg met producenten en chocolatiers, Op die manier werken we samen aan de doelstelling dat zeker in Gent **alle Gentse chocolade fairtrade** is. We zetten hierbij in op minimaal de fairtrade normen zoals bij de aanbestedingen en niet op 'light-fairtrade' en andere greenwashing.

11. We moeten ook verder werk maken van het **ethisch beheer van de financiën**, pensioenfondsen e.a. van de Stad Gent. De piste van de fossielvrije en ethische investeringen moet verder worden uitgebouwd.

KERNTHEMA 2:

Mensenrechten

Inleiding en historiek

In de beleidsnota 2020-2025 kregen de mensenrechten een eigen vermelding. Volgens het stadsbestuur maakt het respecteren van de mensenrechten deel uit van een beleid rond internationale solidariteit. **We rekenen erop dat dit zo blijft.**

Het besluit aangenomen door de gemeenteraad in zitting van 19 november 2018 voegde een extra dimensie toe aan het engagement van de stad voor de mensenrechten en vormde een basis voor verdere opvolging. Ze zagen een belangrijke rol voor middenveld en academici.

Stand van zaken vandaag

Een beleid dat rekening houdt met de mensenrechten, beperkt zich niet tot het departement Mondiaal Beleid, maar heeft invloed op de werking van alle beleidsdomeinen en diensten.

1. In de toepassing van het besluit van 19/11/2018 werd een **mensenrechtenkader** opgemaakt. Dit kader moet zorgen voor een solide basis voor de werking rond mensenrechten. Het moet de stad helpen om de mensenrechten centraler te plaatsen in haar internationale contacten. Het mensenrechtenkader bevat instrumenten waaraan de mensenrechten kunnen getoetst worden.
  - ▶ De mensenrechtentoets : de 'WJP Rule of Law Index' is een belangrijk instrument dat een snelle scan van mogelijke mensenrechtenschendingen mogelijk maakt.
  - ▶ Een overzicht van instrumenten en informatiebronnen.
  - ▶ Een mensenrechtenclausule om op te nemen in overeenkomsten. *'De partijen garanderen dat ze de mensenrechten zullen respecteren. Deze overeenkomst kan door elk van de partijen onmiddellijk worden opgezegd wanneer de wederpartij betrokken is bij een ernstige schending van de mensenrechten.'*

2. De stad laat zich bij internationale contacten adviseren door een

MensenrechtenRaad.

Deze wordt ingeschakeld bij

- ▶ Ontvangst van delegaties
- ▶ Delegaties van de Stad naar het buitenland
- ▶ Deelname van de Stad aan internationale netwerken
- ▶ Afsluiten van bilaterale partnerschappen

Het advies is niet bindend, wel richtinggevend.

De raad is samengesteld uit leden van het middenveld, de academische wereld, de economische sector en leden van de adviesraden AdMoS en AD REM.

De MensenrechtenRaad kan bij haar werk gebruik maken van de instrumenten in het mensenrechtenkader. Maar deze eerste aftoetsing is niet de enige bron van informatie. De stad rekent ook op de kennis en expertise van de leden van de MensenrechtenRaad om – al dan niet via hun respectievelijke achterban – extra informatie en nuance aan te brengen.

Na de samenstelling van de MensenrechtenRaad waren er werkvergaderingen waarin de leden samen met personeelsleden van de **verschillende stadsdiensten** bespraken op welke manier we kunnen waken over de mensenrechten in de werking van die verschillende diensten.

3. **Aankoopbeleid.**

De **modeldocumenten** voor overheidsopdrachten **werden aangepast.**

Opdrachtnemers dienen zich te onthouden van iedere (on)rechtstreekse inbreuk op het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM) en op internationale mensenrechtenstandaarden.

4. **Financieel beleid.**

Voor haar beleggingen, financiering en pensioenfondsen heeft de Stad al stappen gezet naar een **duurzaam en ethisch kader.** Ook daarin zijn er verwijzingen naar de mensenrechten.

Al deze stappen gezet tijdens de afgelopen jaren kunnen door AdMoS enkel worden toegejuicht. Daarbij mag het echter niet blijven – ook op het vlak van Mensenrechten moet de Stad Gent ambitieuzer durven te zijn.

Aanbevelingen

- Uitbreiden van domein van de Mensenrechtenraad naar:
  - ▶ De mensenrechten binnen de Stad Gent;
  - ▶ De mogelijke rol van Stad Gent in internationale conflicten.
- Uitbreiding van het mandaat van de Mensenrechtenraad. Zij zou niet-bindende adviezen kunnen geven over concrete stappen die de stad kan nemen in het voordeel van de mensenrechten in de wereld.
  - ▶ Contacten met bepaalde landen verbreken;
  - ▶ Standpunten innemen in internationale fora;
  - ▶ Adviezen formuleren naar de Vlaamse en/of federale overheid;
  - ▶ Samenwerken met andere steden (Vlaams, Nationaal en internationaal);
  - ▶ Juridische stappen ondernemen voor het wereldwijd respecteren van mensenrechten.
- Op dit ogenblik staan de mensenrechten in Israël en Palestina internationaal op de agenda. De stad kreeg zelf te maken met vele acties en vragen vanuit het middenveld. De oprichting van de MensenrechtenRaad was zelf al een voortvloeisel van vragen over dezelfde situatie op een minder acuut moment. De gemeenteraad besliste ondertussen ook al tot aanpassing van het aankoopbeleid. De stad wist al goed te reageren op vragen vanuit het middenveld. Er kunnen gelijkaardige stappen ondernomen voor situaties die minder opvallend in het nieuws komen.
- Bij de invulling van de mensenrechten wordt vooral verwezen naar het EVRM en UVRM. Er zijn echter ook andere juridische basissen, zoals overtredingen tegen het oorlogsrecht en de wetgeving over genocide. Bij het uitstippelen van toekomstig beleid zou daarmee rekening moeten worden gehouden.

KERNTHEMA 3:

Dekolonisering

Inleiding en historiek

Dekolonisering (“decolonisation” of ook wel “decoloniality”) wordt al vele tientallen jaren gebruikt door organisaties en kritische denkers die zich inzetten voor sociale rechtvaardigheid en tegen discriminatie en racisme. Dekolonisering gaat dan ook om meer dan de erfenis van het koloniale verleden bekritisieren, want het richt zich vandaag vooral op het **aanpakken van hedendaagse structurele ongelijkheid**. De wereld leerde het begrip al in 2015 beter kennen met de Rhodes Must Fall-protesten in Zuid-Afrika, maar het debat over ongelijke machtsverhoudingen, racisme en de link met het historische kolonialisme kreeg in Europa echt meer weerklank in navolging van de Black Lives Matter-beweging in de VS, met de dood van George Floyd in mei 2020 als culminatiepunt.

Dekolonisering was geen speerpunt in het STANZ Memorandum naar aanleiding van de gemeenteraadsverkiezingen van 2018. Op dat moment maakte de term nog **geen deel uit van het publieke discours in België**. Dat was twee jaar later veranderd.

In de **Beleidsnota Internationale Solidariteit (29 september 2020)** werd dekolonisering wel al uitgewerkt als apart hoofdstuk. De volgende initiatieven op het vlak van dekolonisering werden toen naar voren geschoven voor de bestuursperiode 2019-2024:

- Najaar 2019 en in 2020 wordt een participatief traject gelopen met een veelheid aan Gentse actoren waaronder burgers uit de Afrikaanse diaspora. Dat traject mondt uit in een rapport met aanbevelingen dat in het najaar 2020 wordt voorgesteld tijdens een gemeenteraadscommissie.
- Organisatie van een event op 26 juni 2021 waarop alle Gentenaars worden uitgenodigd.

Reeds op 24 april 2019 had de gemeenteraad van de Stad Gent inderdaad beslist om de Koning Leopold II-laan van naam te veranderen en werd de opdracht gegeven aan het college van burgemeester en schepenen een participatief traject op te zetten over hoe we omgaan met ons koloniaal verleden.

Dat 'dekoloniseringstraject' werd concreet opgestart in het najaar van 2019, wat leidde tot drie interactieve bijeenkomsten (in november 2019, februari 2020 en september 2020). Het geheel mondde uit in een [rapport met aanbevelingen](#) "Dekoloniseer mijn stad", dat in november 2020 werd overgemaakt aan het stadsbestuur. Als reactie op het rapport gingen de burgemeester en schepenen in gesprek met de deelnemers aan het participatietraject op 21 januari 2021. De [schriftelijke reactie](#) op het rapport, "Stad Gent dekoloniseert", met concrete engagementen, werd in februari 2021 publiek gemaakt door het stadsbestuur. Van 21-26 juni 2021 werd het Festival Rassemblé georganiseerd met workshops, webinars, gesprekstafels en wandelingen met betrekking tot het dekoloniseringsdebat.

Hoewel corona het proces vertraagde, zien we dat **de twee - bescheiden - doelstellingen** die de Stad Gent met betrekking tot dekolonisering naar voren schoof in haar Beleidsnota Internationale Solidariteit, **beiden werden gerealiseerd**. Zoals de Stad Gent het zelf ook verwoordt, is dekoloniseren een proces en een zoektocht – zowel het dekoloniseringstraject als het publieksfestival moeten dan ook vooral als een startpunt worden gezien.

Dekoloniseren is een proces en een zoektocht, zowel het dekoloniseringstraject als het publieksfestival moeten dan ook vooral als een startpunt worden gezien.

Stand van zaken vandaag

In dit hoofdstukje willen we graag een kort overzicht bieden van het rapport met aanbevelingen "Dekoloniseer mijn stad" (1), de reactie daarop van de Stad, "Stad Gent dekoloniseert" (2) en de concrete initiatieven die sinds dan werden ontplooid (3).

1. Het rapport "[Dekoloniseer mijn stad](#)" bestaat uit zes werven, elk met tastbare aanbevelingen:
  - Actief beleid in de strijd tegen racisme
  - Een stad die alle Gentenaars vertegenwoordigt
  - Onderwijs, kinderopvang en jeugddiensten
  - Permanente dekoloniale educatie voor alle Gentenaars
  - Een publieke ruimte waar elke Gentenaar zich in herkent en erkend voelt
  - Internationaal beleid voor mondiale rechtvaardigheid
2. Bij elk van deze werven werden antwoorden en concrete suggesties geformuleerd in het rapport "[Stad Gent dekoloniseert](#)":
  - Stad Gent, waar geen enkele Gentenaar wordt uitgesloten op basis van racisme
  - Stad Gent, waar het personeelsbestand een correcte weerspiegeling is van de gehele Gentse bevolking
  - Stad Gent, waar elke Gentenaar zich thuis voelt en zich gerepresenteerd voelt op school, in de kinderopvang en in het jeugdwerk
  - Stad Gent, waar we inzetten op dekoloniale educatie
  - Stad Gent, waar elke Gentenaar zich herkent en erkend in het straatbeeld
  - Stad Gent, waar we bijdragen aan mondiale rechtvaardigheid

3. Op de website [“Op weg naar dekolonisering”](#) wordt een stand van zaken gegeven van de acties die de Stad Gent sinds 2019 heeft gerealiseerd op het vlak van dekolonisering:
- Verwijderen borstbeeld Leopold II uit Zuidpark (30 juni 2020)
  - Praktijktesten discriminatie op Gentse huurmarkt
  - Gentse inspiratiegids voor diversiteit op school
  - Kleurpotloden voor alle huidskleuren in Gentse scholen + vorming
  - Nieuw actieplan tegen racisme en discriminatie (2020-2025)

Daaraan kan worden toegevoegd dat de Stad Gent eveneens de volgende initiatieven heeft genomen:

- Het organiseren van [omstaanderstrainingen](#)
- Opdracht geven tot een onderzoek rond [professioneel profileren](#) bij de Gentse politie
- Een [educatief pakket](#) samenstellen voor de organisatie van inclusieve sinterklaasfeesten op school
- Het organiseren van [dekoloniale wandelingen](#)
- Het aanbieden van [leestips](#) mbt dekolonisering
- Het aanbieden van [educatief materiaal en lessenspakketten](#)

De Stad Gent heeft op het vlak van dekolonisering duidelijk stappen vooruit gezet sinds 2019, maar er blijft nog veel werk in de strijd tegen racisme en op het vlak van dekoloniale educatie.

Aanbevelingen

Op het vlak van dekolonisering heeft de Stad Gent duidelijk **stappen vooruit heeft gezet** sinds 2019.

Een flink deel van de aanbevelingen, geformuleerd naar aanleiding van het dekoloniseringstraject, werd in de praktijk gebracht, hoewel de concrete implementatie soms nog op zich laat wachten. Gebaseerd op die aanbevelingen en op de antwoorden daarop vanuit de Stad, willen we met de AdMoS echter nog een aantal **aanvullende actiepunten** voorstellen voor de volgende bestuursperiode:

Actief beleid in de strijd tegen racisme

- **Praktijktesten uitbreiden** in de volgende maatschappelijke domeinen: huisvestingsmarkt, arbeidsmarkt, nachtlevens, horeca en politie. Bij vaststelling van racisme worden daaraan sancties verbonden, binnen de bevoegdheden van de Stad en in samenwerking met Unia.
- Alle medewerkers van de Stad Gent, en bij uitbreiding van Group Gent, volgen een **omstaanderstraining** in de loop van de volgende bestuursperiode.
- Er wordt nauwgezet op toegezien dat **antiracisme trainingen** een vast onderdeel uitmaken van alle vormingstrajecten van het stadspersoneel.
- Stad Gent profileert zich nog explicieter als **humane stad**, met aandacht voor de slachtoffers van mensenhandel en de arbeidsvoorwaarden van alle personeelscategorieën bij het stadspersoneel.
- Stad Gent neemt het initiatief tot meer wetenschappelijk onderzoek naar **etnisch/professioneel profileren bij de politie**, en het uitwerken van verplichte trainingen en vervolgtrajecten – in nauwe samenwerking met jongerenorganisaties.

Een stad die alle Gentenaars vertegenwoordigt

- Op dit moment is het stadspersoneel geen correcte weerspiegeling van de Gentse bevolking. De **HR-processen** van de Stad worden geëvalueerd en bijgestuurd, met meer waardering voor interculturele competenties en ervaring, en veel aandacht voor impliciete vooroordelen.
- In plaats van streefcijfers pleiten wij ervoor naar **quota** te gaan voor het personeelsbestand van de Stad Gent.

Onderwijs, kinderopvang en jeugddiensten

- Stad Gent neemt het initiatief tot het uitwerken van een **Charter voor de lerarenopleidingen**, in samenwerking met de Gentse lerarenopleidingen.
- Stad Gent investeert in **brugfiguren voor het stedelijk onderwijs**, met een extra focus op meertaligheid en ouderparticipatie.

Permanente dekoloniale educatie voor alle Gentenaars

- **Wereldburgerschapseducatie en herinneringseducatie** krijgen een centrale plek in het aanbod van de Stad Gent, ook nu het Vredeshuis als laagdrempelig ontmoetingshuis en educatief centrum daartoe niet meer beschikbaar is. Die taak wordt verdergezet/overgenomen door het team Internationale Solidariteit en de nieuwe hub in de ???.
- Dekolonisering en antiracisme maken een vast onderdeel uit van die pakketten en alle Gentse kinderen komen daarmee in aanraking in de loop van hun lagere schoolcarrière.
- **Dekolonisering van de stadsbibliotheek** blijft een belangrijk aandachtspunt, met het voorzien van labeling bij boeken die racistische content bevatten.

Een publieke ruimte waar elke Gentenaar zich in herkent en erkend voelt

- Het debat wordt geopend, gevolgd door een participatief traject, ivm de **standbeelden** in de stad en hun link met het koloniale verleden.
- **Straatnamen** in Gent moeten meer een weerspiegeling zijn van de bevolkingssamenstelling; die oefening verloopt momenteel erg langzaam. AdMoS wil graag inzage krijgen in de lijst van mogelijke nieuwe straatnamen en ook een rol spelen in het beslissingsproces.

Internationaal beleid voor mondiale rechtvaardigheid

- Stad Gent verbindt zich ertoe dekolonisering meer op de **internationale agenda** te plaatsen en zich te laten informeren en inspireren door andere actoren, ook uit het Globale Zuiden. Dit kan onder andere gebeuren via het [Mayors for Peace netwerk](#), waar de stad opnieuw een prominente rol kan opnemen.
- Stad Gent roept zich de komende legislatuur uit tot **“Human Rights City”** en baseert zich voor de inhoud op de criteria opgesteld door het European Union Agency for Fundamental Rights.

Algemene conclusie

- AdMoS wenst op de hoogte gehouden te worden van de **concrete implementatie** van de aanbevelingen die het resultaat zijn van het dekoloniseringstraject, onder andere tijdens de 6-maandelijkse ontmoetingen met de Schepen.
- AdMoS wenst **geïnformeerd** te worden over de initiatieven die tot stand komen op basis van het [Actieplan Antidiscriminatie en Antiracisme 2020 – 2025](#).
- AdMoS wenst betrokken te worden bij een **follow-up traject rond Dekoloniseer mijn stad**.
- AdMoS wenst dat de **informatiedoorstroom** mbt de initiatieven die de Stad Gent neemt rond dekolonisering vlotter verloopt, niet alleen naar de Adviesraad, maar ook naar de Gentse burger – en dit via verschillende communicatiekanalen (Stad Gent Magazine, sociale media, online,...).

KERNTHEMA 4:

Mondiaal burgerschap, participatie en ondersteuning vanuit de Stad

Inleiding en historiek

Wereldburgerschapseducatie bestaat uit twee pijlers: mondiaal bewustzijn bevorderen en kritisch burgerschap stimuleren. Samen vormen zij de basis voor het aanmoedigen van zowel individueel als collectief engagement voor een meer rechtvaardige, solidaire en duurzame mondiale samenleving. Met beide pijlers wordt het belang benadrukt van democratie, kritisch denken, respect voor verschillende perspectieven, discussie en actieve participatie aan de samenleving op lokaal en globaal niveau. Op dit vlak van mondiaal burgerschap heeft de Stad Gent al jaren lang een voorbeeldfunctie vervuld.

Reeds meer dan 25 jaar bestaan er in Gent namelijk twee organen waarin het 'middenveld' dat actief is rond mondiale solidariteit, is verenigd: **AdMoS** (het vroegere STANZ), de formele en door de Stad Gent officieel erkende adviesraad rond mondiale solidariteit, dat tevens het aanspreekpunt is voor het stadsbestuur en de administratie, en **AdMoSfeer** (de vroegere GONZ), een informeler netwerk van organisaties en individuen die interesse hebben in mondiale solidariteit. Waar AdMoS het beleid van de Stad rond mondiale solidariteit mee uitstippelt, beïnvloedt en implementeert (o.a. via het uitbrengen van adviezen naar het Gentse stadsbestuur, op vraag of spontaan), is AdMoSfeer het forum waar de focus ligt op het uitwisseling van ideeën en ervaringen en netwerken.

Waar de vergaderingen van beide organen vroeger afzonderlijk (maar aansluitend op elkaar) plaatsvonden, kozen de huidige co-voorzitters ervoor om de vergaderingen niet langer gescheiden te houden, aangezien het over dezelfde thematiek gaat en het grootste deel van de leden dezelfde zijn. Het beleidswerk en de adviezen worden daarbij met nota's voorbereid om

zo tijdens de vergadering zelf voldoende ruimte vrij te houden om de uitwisseling tussen de leden en voorstelling van organisaties mogelijk te maken. Enkel de formele AdMoS-leden hebben echter stemrecht bij het tot stand komen van een advies naar het Gentse stadsbestuur.

Om de werking van beide organen en de deelnemende middenveldorganisaties mogelijk te maken, stelt de Stad een aantal **ondersteunende maatregelen** ter beschikking: financiële middelen (werkings- en projectsubsidies, vormingen), logistieke ondersteuning (infrastructuur en materiaal voor het houden van vergaderingen, bijeenkomsten en netwerkevenementen), en personeel (Team Mondiale Solidariteit).

In het **STANZ-Memorandum** naar aanleiding van de gemeenteraadsverkiezingen van **2018** werd het belang van deze ondersteuning voor de middenveldorganisaties bevestigd en benadrukt, en met name de rol van het **Vredeshuis** als een echte draaischijf voor internationale solidariteit. Het Vredeshuis was de plek waar ieder schooljaar meer dan 13.000 leerlingen over de vloer kwamen om te genieten van het uitgebreide educatief programma (gedifferentieerd voor leerlingen van zowel lager als middelbaar onderwijs, gaande van workshops tot filmvertoningen). Het doel was daarbij dat geen enkel Gents kind zou afzwaaien van een stadsschool zonder kennis gemaakt te hebben met het Vredeshuis. Maar het Vredeshuis was ook de plek waar organisaties betrokken bij internationale samenwerking in Gent steeds konden binnenspringen met hun vragen voor het Team Internationale Solidariteit, of om elkaar te ontmoeten en activiteiten te organiseren.

De STANZ-leden bepleitten toen de **verhoging van de bijdrage** tot internationale solidariteit van 2 euro tot 3 euro per Gentenaar. 'Niet omdat meer beter is, wel omdat de internationale uitdagingen steeds nadrukkelijker aanwezig zullen zijn en omdat die taken voor de lokale besturen steeds groter worden (hier en in het Globale Zuiden). We vragen aan elke budgetsprong van het vooropgestelde groeipad naar 3 euro/ inwoner de nodige personeelsuitbreiding te koppelen om de goede besteding van de werkingsmiddelen te garanderen.'

In de **Beleidsnota Internationale Solidariteit (29 september 2020)** bevestigde het stadsbestuur het belang van het **Vredeshuis** als 'dé hub waar ideeën en initiatieven rond internationale solidariteit in Gent samenkomen. Het huis biedt een platform door op een laagdrempelige manier ondersteuning en aanmoediging te bieden aan een breed gamma van solidaire actoren in onze stad.'

Gelet op de slechte staat van het gebouw, verbond het stadsbestuur zich ertoe 'een beslissing te nemen over de accommodatie en infrastructuur van het Vredeshuis. Er zal een business case opgemaakt worden met een afweging renovatie versus verkoop. Wat het ook wordt, het is vooral van belang dat we de huidige laagdrempelige werking van het Vredeshuis kunnen behouden. Waar de werking ook komt, het zal opnieuw een open huis zijn voor solidaire actoren en scholen.'

Wat de financiële ondersteuning betreft, werd het belang van de **werkings- en projectsubsidies** bevestigd als instrument dat de mogelijkheid geeft om het potentieel van lokale actoren rond internationale solidariteit te benutten en te versterken, weliswaar met de opdracht om het subsidiereglement te evalueren en toegankelijker en laagdrempeliger te maken voor alle doelgroepen, rekening houdend met de feedback van de ontvangende lidorganisaties. Voornamelijk de manier waarop **noodhulp** werd verleend diende grondig herbekeken te worden, gelet op de beperkte impact met een budget van 15.000 euro. Er zou meer geïnvesteerd worden in het verspreiden van inspirerende verhalen om goede praktijken zichtbaar te maken, via het organiseren van een projectenmarkt, het publiceren van de ondersteunde projecten op een aantrekkelijke webpagina, ...

Tot slot bevestigde het stadsbestuur in september 2020 dat de 'GONZ/ STANZ **blijvend kunnen rekenen op ondersteuning** om hun rol als inspraakkanaal en verrijkend platform ten volle te kunnen realiseren' en drukte de ambitie uit om 'met laagdrempelige vormingen en het sterker opnemen van onze adviesfunctie (ref. 'helpdesk') een **grotere diversiteit van actoren te bereiken**'.

Stand van zaken vandaag

In juli 2021 verklaarde de brandweer het gebouw waar het **Vredeshuis** was gevestigd als brandonveilig en werd het Vredeshuis bijgevolg voor onbepaalde tijd gesloten. Als gevolg van deze sluiting werd een groot aantal onderdelen van het stadsbeleid rond Internationale Solidariteit op de helling gezet: de educatieve programma's waren voor scholen niet langer beschikbaar op een toegankelijke plaats, vele van onze (voornamelijk kleinere) verenigingen hadden niet langer een locatie ter beschikking voor hun activiteiten, ook de AdMoS(feer) moest noodgedwongen op zoek naar een locatie waar de vergaderingen konden doorgaan.

Slechts in het najaar van 2023 werd de nieuwe locatie van het Team Mondiale Solidariteit aan het Sint-Pietersplein ter beschikking gesteld. Deze locatie biedt echter niet de mogelijkheden die het Vredeshuis bood; van een 'hub' waar ideeën en initiatieven rond internationale solidariteit in Gent samenkomen is niet langer sprake. Dit heeft niet alleen gevolgen voor de interne werking van onze lidorganisaties, maar tevens voor het aanbod aan initiatieven die Gentenaars sensibiliseren rond het belang van

We hopen dat de zoektocht naar een locatie waar een volwaardig mondiaal huis kan gevestigd worden, niet zal gestaakt worden, zodat het volledige aanbod aan activiteiten op het vlak van mondiale solidariteit, de Stad Gent waardig, opnieuw aan de Gentse bevolking kan aangeboden worden.

mondiale solidariteit, zoals het educatieve programma ten behoeve van Gentse jongeren, en dit in een tijdperk van toenemende polarisering waar de nood aan dergelijke initiatieven steeds acuter wordt (de hetze rond het organiseren van het 'Queen Nikkollah' event is hier getuige van). Ook het organiseren van netwerk- en vormingsevenementen voor onze leden wordt door het ontbreken van een 'mondiaal huis' bemoeilijkt.

We hopen dat de zoektocht naar een locatie waar een **volwaardig mondiaal huis** kan gevestigd worden, niet zal gestaakt worden, zodat het volledige aanbod aan activiteiten op het vlak van mondiale solidariteit, de Stad Gent waardig, opnieuw aan de Gentse bevolking kan aangeboden worden.

Wat de **financiële ondersteuning** betreft, kunnen we terugblikken op de uitgevoerde herziening van de subsidiereglementen, zoals was gepland. Dit proces kon rekenen op een constructieve participatie van de AdMoS-leden en de stadsdiensten. We hopen dat de herziening van het reglement inderdaad zal kunnen leiden tot de beoogde verbreding van de doelgroep en grotere diversiteit van actoren op het vlak van mondiale solidariteit.

Het **Team Mondiale Solidariteit** kende de laatste jaren een **grote turnover aan personeel**. Ook dit heeft een invloed gehad op de werking van de Adviesraad, die volledig gebaseerd is op de helpende handen en hoofden van vrijwilligers; een minimum aan ondersteuning van de werking van de Adviesraad ter voorbereiding en opvolging van de vergaderingen, logistieke ondersteuning bij het organiseren van netwerkevents etc. is cruciaal. In het Memorandum 2018 bepleitte de STANZ een verhoging van beschikbare middelen voor internationale solidariteit naar 3€/inwoner, gekoppeld aan een personeelsuitbreiding. In deze tijden van besparingen, heeft de AdMoS begrip voor het feit dat de uitbreiding van beschikbare middelen en personeel niet realistisch is. We willen er echter wel op wijzen dat de nood aan solidariteit, binnen én buiten de Gentse stadsgrenzen, in deze uitdagende tijden van toenemende polarisering sterker is dan ooit. We vertrouwen er dan ook op dat **de beschikbare middelen (werkingsmiddelen én personeelsmiddelen) niet zullen teruggeschroefd worden**. Er is ook nood aan stabiliteit binnen het Team IS.

Participatie binnen mondiaal burgerschap of internationale solidariteit omvat tot slot twee belangrijke aspecten. Enerzijds is er het zoeken naar aanknopingspunten met **expertise uit het Globale Zuiden**. We hebben het gevoel dat de Stad Gent daar niet genoeg gebruikt maakt van haar netwerken. Door het opzetten van een **Stedenband of een Stedennetwerk** rond een bepaald thema kan aan kennisuitwisseling worden gedaan met partnersteden uit het Zuiden, wat altijd zal leiden tot nieuwe inzichten en het opbouwen van meer ervaring. Anderzijds moet het beleid rond Internationale Solidariteit ook vorm worden gegeven in samenwerking met de **nieuwe Gentenaars** – de Gentenaars met migratieachtergrond, die nu nog nauwelijks aanwezig zijn in de AdMoS of in de initiatieven die vanuit het Team Internationale Solidariteit worden georganiseerd. Daarin moet dringend verandering komen, want ook deze actoren brengen nieuwe visies en ideeën – waarin vaak wordt voorbij gegaan aan het dominante en gevestigde discours.

Aanbevelingen

- Stad Gent zet de zoektocht verder naar gepaste infrastructuur waar opnieuw een laagdrempelig en toegankelijk '**mondiaal huis**' kan gevestigd worden, inclusief een volwaardig aanbod aan **educatieve diensten**;
- Stad Gent behoudt de **bestaande werkings- en projectsubsidies** voor organisaties en initiatieven op het vlak van mondiale solidariteit op het Gentse grondgebied;
- Stad Gent stelt de nodige middelen ter beschikking voor de werking van AdMoS(feer): o.a. **volwaardig Team Mondiale Solidariteit**, middelen voor het organiseren van capaciteitsversterkende activiteiten van AdMoS(feer)leden en andere actoren, zoals de bewuste Gentenaar;
- Stad Gent maakt **goede voorbeelden** van organisaties die subsidies hebben ontvangen, **beter bekend**, zowel binnen als buiten Gent;
- Stad Gent blijft inzetten op **sensibiliserende activiteiten** voor de Gentenaar;
- Stad Gent onderneemt actieve pogingen om de **Gentenaar met migratieachtergrond** te betrekken bij het beleid Internationale Solidariteit, daarin wordt nauw samengewerkt met het middenveld;
- Stad Gent investeert in het opzetten van een Stedenband of een Stedennetwerk.

MET MEDEWERKING VAN

11.11.11, Amnesty International, AROS vzw, Broederlijk Delen, CATAPA, Chabwino vzw,
Chautaara vzw, Cubanismo -Gent, Djapo, Een hart voor Bumba,
Gents wereldkoor Karibu, ICRH-Global, Join For Water, Kwasa Kwasa vzw,
Laurence Hendrickx, Oikocredit, Oxfam Wereldwinkels, Postversa vzw, Rasuwa vzw,
Ria Cabus, Rikolto, Rode Kruis-Gent, Senegal Bantamba, Studio Globo, UNICEF Gent,
Universiteit Gent, Vrede vzw

